

arealreguleringslovgivning, der har til hovedformål at varetage historiske og bevaringsmæssige interesser.

Et »kulturmiljø« kan på den baggrund defineres som et geografisk afgrænset område, der afspejler væsentlige træk af samfundsudviklingen. Kulturmiljøer kan være af national interesse som f.eks. området omkring Jellingemonumenterne, Gammel Lejre-området med Ledreborg, Frederiksstaden, Sønderho på Fanø, Dybbøl Banke, Liselund på Møn og »Vestvolden« omkring København eller af regional eller lokal interesse som de historiske bykerner, landsbyerne omkring landsbykirken eller en samling oldtidshøje i det åbne land.

Kulturmiljøets enkeltelementer er blandt andet de ca. 30.000 fredede fortidsminder, de ca. 300.000 bevaringsværdige bygninger, de ca. 9000 fredede bygninger og de ca. 1.750 middelalderlige landsbykirker.

Sikringen af disse enkeltelementer sker gennem lovgivningen om den sammenfattende fysiske planlægning, naturbeskyttelseslovens regler om fredning, naturforvaltning og fortidsminder og loven om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer, museumslovens regler om de arkæologiske interesser, den kirkelige lovgivnings beskyttelse af kirker, kirkegårde og kirkeomgivelser samt byfornyelseslovgivningens regler om støtte til fredede og bevaringsværdige bygninger.

Det grundlæggende i regeringens kulturmiljøsatsning er en understregning af behovet for helhedsbetragtninger og samarbejde mellem de forskellige love og myndigheder, der har opgaver inden for kulturmiljøområdet. Det afgørende er, at den enkelte fredede bygning eller det enkelte fredede fortidsminde sikres i den naturlige geografiske helhed – i det konkrete »kulturmiljø«.

Den danske lovgivningsmæssige kulturmiljøregulering skal ses i sammenhæng med de internationale forpligtigelser: Den europæiske kultur-konvention fra 1954 (BKI nr. 32 af 28.6.1957), Unesco-konventionen fra 1972 med verdensarvlisten, hvorpå Danmark har fået optaget Jellinge-monumenterne, Roskilde Domkirke og Kronborg (BKI nr. 21 af 5.3.1980), Granada-konventionen fra 1985 om bevaringen af Europas arkitektur (BKI nr. 20 af 15.3.1989) og Malta-konventionen fra 1992 om bevaring af den arkæologiske kulturarv. Danmarks tilslutning i oktober 2000 til den europæiske landskabskonvention-Firenze-konventionen understreger vigtigheden af også kulturlandskabet som en del af kulturmiljøet. Nordisk ministerråd har også arbejdet seriøst med kulturmiljøområdet og har f.eks. i 1996 udsendt »Handlingsplan for

den 3. dimension i det nordiske miljøsamarbejde – kulturmiljøet i landskabet«.

Regeringen har i efteråret 2000 nedsat et tværministerielt udvalg med Rigsantikvaren som formand om den faste kulturarv, der skal udarbejde grundlaget for en koordineret og samlet politisk vision med en handlingspræget strategi for den statslige politik for den faste kulturarv. Kulturministeriet, By- og Boligministeriet, Kirkeministeriet, Forsvarsministeriet og Miljø- og Energiministeriet er repræsenteret i dette udvalg, som planlægger at afslutte sit arbejde ultimo 2001.

### 1.3. Baggrund for lovforslaget

Med miljø- og energiministerens redegørelsen af 22. november 1995 om kulturmiljøområdet (FT 1995-96, R 4, side 1198 – 1206) og Folketingets forhandling heraf den 17. januar 1996 (FT 1995-96, side 2812-2837) blev kulturmiljøet understreget som en integreret del af miljøpolitikken på linje med forureningsbekæmpelsen og beskyttelsen af dyr og planter.

Miljø- og energiministeren nedsatte på baggrund af folketingsdebatten efter aftale med boligministeren i maj 1996 et tværministerielt embedsmandsudvalg som konkluderede, at det ikke kunne anbefale nye direkte eller indirekte støtteordninger for de fredede bygninger.

I juni 1997 vedtog Folketinget en lov om ændring af bygningsfredningsloven og planloven, samt en ny lov om regionale faglige kulturmiljøråd (FT 1996-97, Folketingets forhandlinger spalte 5074 ff, 8031 ff og 8251 ff, Tillæg A, spalte 3607 ff og 3579 ff samt Tillæg B, spalte 1134 ff - for så vidt angår L 166 - ændringen af bygningsfredningsloven og planloven. FT 1996-97, Folketingets forhandlinger, spalte 5074 ff, 8031 ff og 8251 ff, Tillæg A, spalte 3616 ff og 3609 ff, Tillæg B, spalte 1144 ff og 1300 ff - for så vidt angår L 167 - loven om de regionale, faglige kulturmiljøråd.)

Hovedformålet hermed var 1) at sikre en øget offentlig inddragelse i frednings og bevaringsarbejdet, 2) at styrke arbejdet med de bevaringsværdige bygninger, og 3) at styrke det faglige grundlag for den regionale og lokale indsats for bevaringen og udviklingen af den faste kulturarv, kulturmiljøet ved oprettelse af regionale faglige kulturmiljøråd.

Med loven indførtes således annoncering i forbindelse med bygningfredningssager. Den hidtidige aldersgrænse for bygninger, der kan fredes, blev nedsat fra 100 til 50 år. Samtidig fik miljø- og energiministeren mulighed for at give en landsdækkende forening mulighed for at få forelagt forslag om fredninger for Det Særlige Bygningssyn; Miljø- og energiministeren